

**Vizija in strategija razvoja
Občine Miren - Kostanjevica
2017–2025**

**Osnutek
(nelektorirano besedilo)**

april 2017

Kazalo vsebine

Uvod	3
Županov nagovor	4
Potek dela	5
Rezultati ankete	6
Povzetki delavnic	13
a) Delavnica o razvoju turizma, 8. november 2016	13
b) Delavnica o razvoju gospodarstva in kmetijstva v občini, 14. november 2016	13
c) Delavnica o kakovosti bivanja v občini, 16. november 2016	14
Vizija Občine Miren - Kostanjevica 2025	16
Strateške prioritete občine	17
1. Občina Miren - Kostanjevica obuja poslovne priložnosti v gospodarstvu in kmetijstvu	17
<i>Gospodarstvo</i>	18
<i>Kmetijstvo</i>	19
2. Občina Miren - Kostanjevica je pr(a)vi varuh svojih voda in narave	21
3. Občina Miren - Kostanjevica med ljudmi krepi družbene vezi	24
4. Občina Miren - Kostanjevica razvija turizem in gostinstvo	27
Definicije temeljnih pojmov	31
Predstavitev Strateške skupine	32
Dodatek	33

Uvod

Vsak začetek je težak

Občina Miren - Kostanjevica se je lotila priprave razvojnega dokumenta **Vizija in strategija razvoja Občine Miren - Kostanjevica 2017–2025**, saj je večina evropskih, nacionalnih in regijskih razvojnih dokumentov že sprejetih in je zato čas, da oblikuje smeri razvoja. Ta bo sledil prioritetam, služil pa bo tudi kot podlaga in izhodišče občinskemu svetu ter občinski upravi pri oblikovanju proračunov v prihodnjih letih.

S pripravo tega razvojnega dokumenta bomo končno svojim občanom, podjetjem in številnim lokalnim civilnim iniciativam ponudili jasne in uresničljive rešitve na izzive prihodnjih osem let. Da bi kot občina storili ta premik paradigme k strateškemu načrtovanju, pa moramo skupaj odgovoriti na to, kakšno občino si želimo oz. v kakšni skupnosti želimo so-bivati v prihodnje. Mogoče na prvi pogled zelo preprosto vprašanje, ki pa se pogosto izkaže, da so v življenju takšne odločitve običajno najtežje.

Strategija mora biti živ dokument

S pripravo tako pomembnega in obsežnega dokumenta, kot je priprava Vizije in strategije Občine Miren - Kostanjevica 2017–2025, smo si zadali veliko in ambiciozno nalogo, ki pa smo se je lotili z veseljem in zagonom. S premišljeno načrtano smerjo razvoja želimo poudariti ključne prioritete, močne strani občine, ki bi jih bilo smiselno razvijati, da zagotovimo višjo raven kakovosti življenja naših občanov. Da kot občina postanemo prepoznavni, da poskrbimo za skupni napredek in osebni razvoj občanov. Z načrtano strategijo bomo lahko bolj načrtno namenjali finančna sredstva za projekte, ki jih bomo skupaj z občani določili za najpomembnejše. Ključno pri tem je, da v snovanje tako vseobsegajočega dokumenta, ki bo pomembno vplival na njihova življenja, vključimo tudi občane, saj tega do zdaj ni storil še nihče.

S pripravo strategije ne odkrivamo tople vode, ampak je to postala ustaljena praksa tudi v drugih občinah po Sloveniji. Poleg tega želimo v večji meri kot doslej črpati evropska sredstva, za kar pa potrebujemo že vnaprej vsaj delno načrtane smeri razvoja, da bomo lažje spremljali primerne evropske razpise.

Zavedamo se tudi, da mora biti strategija živ dokument, ki se prilagaja zahtevam časa in potrebam občanov, ne glede na politični mandat župana in svetnikov. Zato si želimo, da bi v obdobju naslednjih osmih let naredili tiste ključne spremembe na bolje, ki jih doslej nismo uspeli. Ogromno dela nas čaka, zlasti na področju prepoznavnosti občine, njene turistične ponudbe ter bogate kulturne, zgodovinske, naravne in kulinarčne dediščine. Bolje moramo izkoristiti potencial, ki ga imamo na področju gospodarstva in kmetijstva, občanom zagotoviti infrastrukturo in pogoje za kakovostno življenje, saj bomo le tako mlade zdržali v občini in si zagotovili razvoj. Imamo veliko dobrih zgodb in inovativnih idej, kako naprej. Predvsem pa imamo voljo in pogum, da jih skupaj uresničimo.

Občina smo ljudje in prepričan sem, da bomo lahko na osnovi idej in potreb nas vseh v občini naredili marsikaj, saj smo ljudje tisti, ki ustvarjamo okolje. Strategija bo res da pisana do leta 2025, a se takrat ne bo ustavila, ampak bo rasla z razvojem občine, se dopolnjevala in širila.

Mauricij Humar, župan

Korak za korakom na poti do cilja

Pripravo tako ključnega dokumenta je treba načrtovati in pripravljati po korakih. Začeli smo septembra 2016, ko smo po pripravi analize stanja oblikovali strateško-usmerjevalno skupino poimenovano »Partnerstvo za razvoj občine«. To posvetovalno telo sestavlja šest različnih strokovnjakov, ki prihajajo prvenstveno iz lokalno-regijskega okolja. Sledila je anketa po vseh gospodinjstvih v občini, prek katere so imeli občani možnost sporočiti, kako so zadovoljni z bivanjem v občini, kaj si želijo v prihodnje spremeniti in kaj pogrešajo. Zbrane ugotovitve smo strnili v viziji ter jih predstavili na posebnem posvetu župana, vodstva občine in občinskih svetnikov ter predstavnikov krajevnih skupnosti. Na podlagi serije treh interaktivnih delavnic, na katere so bili vabljeni predstavniki različnih skupin in vsi zainteresirani občani, smo določili razvojne prioritete občine. Te smo kasneje dodatno preverili še znotraj skupine »Partnerstvo za razvoj občine«.

Na podlagi izbranih prioritet smo oblikovali posebne delovne skupine, ki bodo imele za nalogo pripravo strateških usmeritev, ciljev ter ukrepov. V sodelovanju vodstva občine in občinskega sveta bodo pripravljeni tudi podrobnejši konkretni ukrepi za posamezna področja razvoja. Ko bo dokument pripravljen, bomo organizirali tudi javno razpravo oz. predstavitev, kjer bo imel vsak možnost dati lastne pripombe oz. predloge. Vse predloge, ki bodo podani v roku, bomo obravnavali in smiselne tudi upoštevali v končnem predlogu dokumenta.

Pri procesu priprave razvojne strategije občine gre za edinstven preplet vključevanja strokovne in splošne javnosti. Zato bomo vzpostavili tudi posebno komunikacijsko točko, ki bo preko spletne strani in neposredno preko uradnih ur občinske uprave spremljala proces ter o poteku priprave dokumenta obveščala vse zainteresirane deležnike.

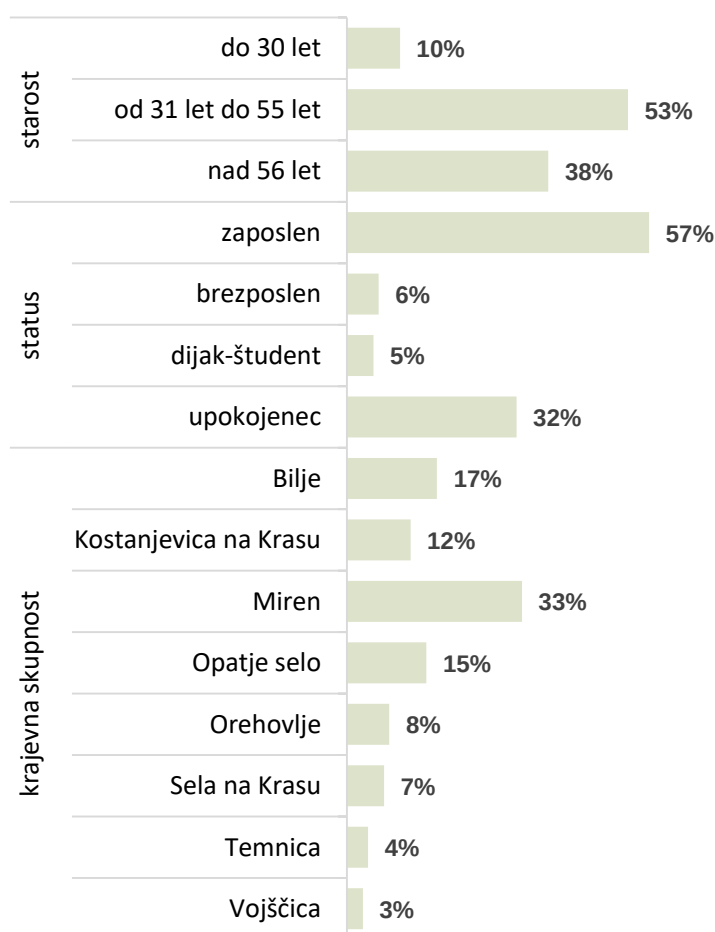
Rezultati ankete

Občani v ospredje postavili domače okolje, naravo in neokrnjeno pokrajino

Občina Miren - Kostanjevica se je pri pripravi Strategije razvoja občine za obdobje 2017–2025 zavezala, da bo sledila mnenju, željam, potrebam in zahtevam svojih občanov. Ker gre za vse-vključujoč proces se je sprva preverjalo mnenje občanov o kakovosti bivanja v lokalnem okolju in razvojnih potencialih občine.

Raziskava je obsegala tiskane anketne vprašalnike, ki jih je skupaj z občinskim glasilom oktobra prejelo vseh 1800 gospodinjstev v občini, in spletno anketo, objavljeno na spletni strani občine. Anketo je izpolnilo 228 anketirancev. Veliko večino predstavljajo občani stari 31 do 55 let. Mlajših od 30 let je sodelovalo komaj 10 %. Po statusu večino predstavljajo zaposleni (57 %) in upokojenci (32 %). V anketi so sodelovali sodelujoči različnih krajevnih skupnosti.

Slika 1: Demografski podatki sodelujočih v anketi

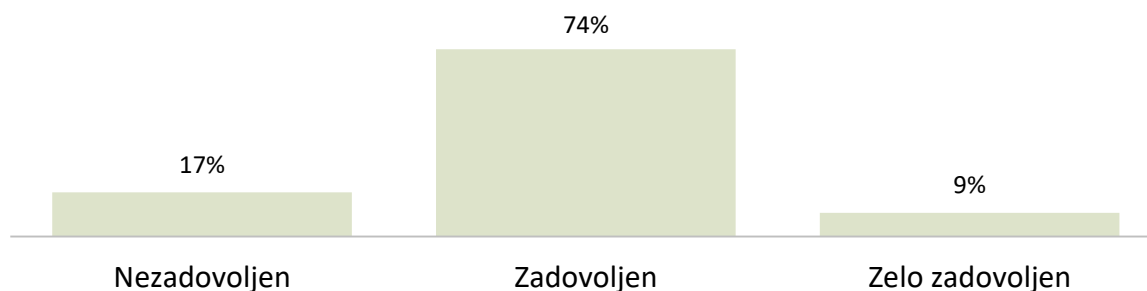

N = 228

Velika večina prebivalcev (74 %) je zadovoljna z bivanjem v občini, 9 % jih je celo zelo zadovoljnih. Tudi nezadovoljstvo bivanja ni zanemarljivo (17 %). Po starosti in statusu ni statistično značilnih razlik med splošnim zadovoljstvom.

Povprečna ocena zadovoljstva je bila 1,9. Gre za oceno zadovoljstva na lestvici od 1 do 3, kjer 1 pomeni nezadovoljni in 3 zelo zadovoljni.

Slika 2: Zadovoljstvo z bivanjem v občini

N = 228

Pri vprašanju, kako ocenjujete stanje na posameznih področjih v občini, so anketiranci ocenjevali zadovoljstvo s pomočjo lestvice od 1 do 5, kjer 1 pomeni nezadostno in 5 odlično. Ocenjevali so zadovoljstvo različnih področij v občini. V grafu smo združili pozitivne ocene 4 in 5, odstotki prikazujejo delež tistih, ki so izbrali oceno 4 ali 5.

Slika 3: Zadovoljstvo s stanjem na posameznih področjih, ki so dobili pozitivno oceno 4 in 5 (%)

N = 228

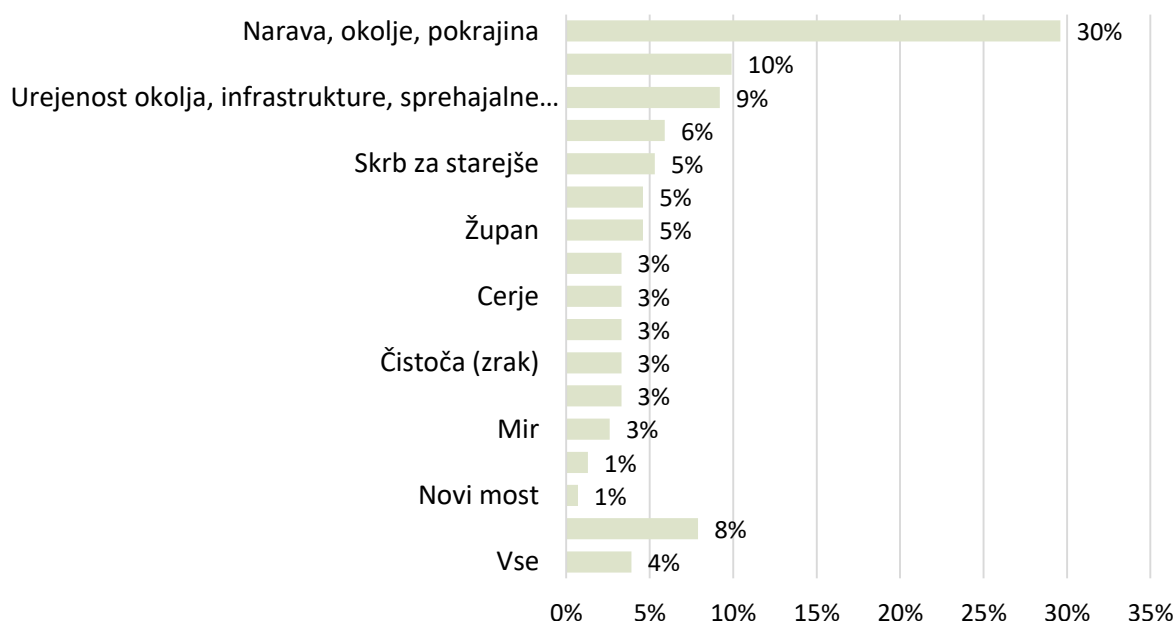
Pri tem vprašanju so se statistično značilne razlike na področju izobraževanja pojavile po statusu in starosti. Zaposleni so ocenili izobraževanje z nižjo povprečno oceno kot ostali (2,99), mlajši od 30 let pa so izobraževanje ocenili boljše kot ostali, z oceno 3,48.

Statistično značilne razlike so se pokazale tudi na področju razvoja telekomunikacij. Zaposleni so ocenili razvoj telekomunikacij z nižjo povprečno oceno kot ostali (2,74), prav tako so tudi mladi (2,73).

Anketiranci so lahko prosto našteli, kaj jim je najbolj všeč v občini. Navedbe smo vsebinsko združili v vsebinske sklope in jih prikazujemo v naslednjem grafu. Odstotki prikazujejo delež vseh navedb na določenem področju. Seštevek odstotkov je lahko več kot 100 (anketiranec je lahko navedel več področij).

Največji delež anketirancev je navajal kot najbolj všečno v občini naravo, okolje in pokrajino (30 %), potem lokacijo, bližino vsega in tudi bližino morja in meje (10 %). Všeč jim je tudi urejenost okolja in sprehajalne poti (9 %) in povezanost ljudi (6 %).

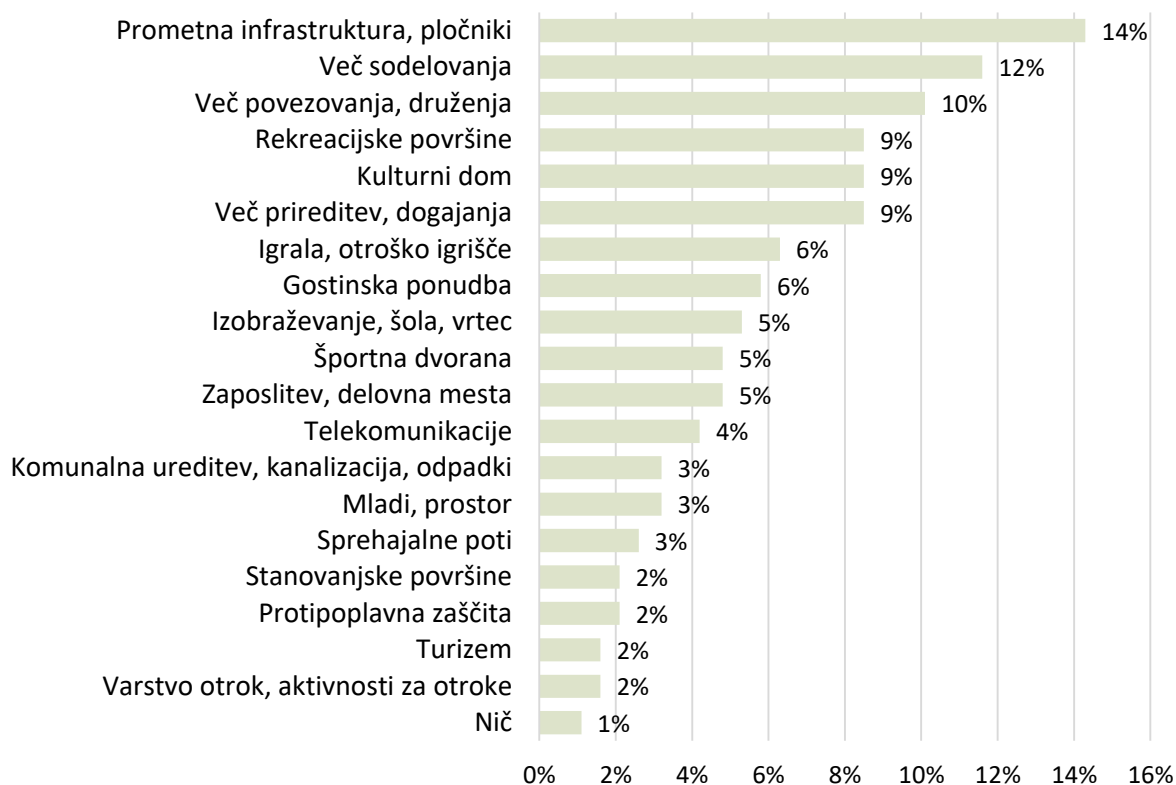
Slika 4: Kaj je občanom najbolj všeč v občini

N = 228

Kaj pa občani najbolj pogrešajo v občini? Največji delež anketirancev je navajal, da najbolj pogrešajo urejeno prometno infrastrukturo in pločnike (14 %). Sledijo navedbe o več sodelovanju občine z ljudmi in krajevnih skupnosti med sabo (12 %), več povezovanja, druženja (10 %), več in večja urejenost rekreacijskih površin (9 %), kulturni dom (9 %) in več prireditev, dogajanja (9 %).

Slika 5: Kaj občani najbolj pogrešajo v občini

N = 228

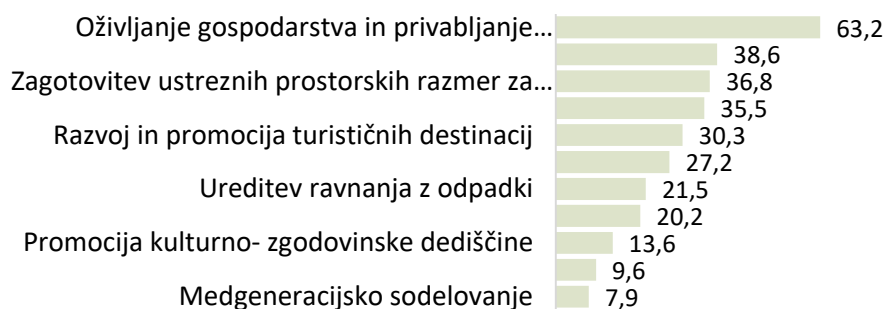
Primeri nekaterih navedb:

- *“Večje in pomembne projekte, ki segajo na Kras (Opatje selo izvzeto) – občani tega dela Krasa se počutimo precej odrinjeni in neupoštevani.”*
- *“Več povezovanja med skupnostmi, društvi in enostavno med ljudmi.”*
- *“Da bi se udeležili dogodkov in ne samo kritizirali – sodelovanje.»*
- *“Športno igrišče za otroke, prosto dostopno, brez obveznega članstva v klubu.”*
- *“Povezovanje in sodelovanje med ljudmi, povezovanje in sodelovanje družbenega življenja v občini.”*
- *“Ureditev protipoplavne zaščite, zlasti dogovori-povezava z Italijo glede tega vprašanja; več prireditev, primernih tudi za mlade in srednjo generacijo; več delovnih mest, zlasti za mlade. In prioriteta zaposlovanja občanov iz naše občine.”*
- *“Nezavarovani prehodi za pešce (jih ni npr. staro mesto–mirenska šola), ureditev površin za mlade ... Pa s Faganelom se zmenite, odkupite in uredite poljsko pot (mirenski bloki–šola) v pešpot in kolesarsko pot. Saj naši otroci hodijo po blatu v dežju kot 50 let nazaj!”*

- *“Investicijska sredstva v proračunu krajevnih skupnosti. Le-te bi lahko najbolj gospodarno investirale v lokalno infrastrukturo-prostor in z malimi vsotami bile uspešnejše kot občinska uprava – ker je bilo to v dejanskem interesu.”*
- *“Cestne komunikacije, obvoznica v Mirnu.”*
- *“Boljše in bolj varne ceste na Krasu in bankomat v Kostanjevici. Pa vodo v Kalu in ne pozabiti na vrtec in šolo.”*
- *“Kulturni prostor, rekreacijski prostor, igrala.”*

V nadaljevanju so morali anketiranci izbrati tri področja, ki bi se v prihodnje morala razvijati. Spodnji graf prikazuje kakšen delež anketirancev je izbral določeno področje. Prednjači področje oživljanja gospodarstva in novih delovnih mest, ki ga je izbralo kar 63,2 % anketirancev. Kar blizu so si področja: objekti za kulturo, šport in rekreacijo (38,6 %), zagotovitev ustreznih prostorskih razmer za vzgojo in izobraževanje (36,8 %) in ureditev kanalizacije (35,5 %).

Slika 6: Katera področja bi se v prihodnje morala razvijati v občini

N = 228

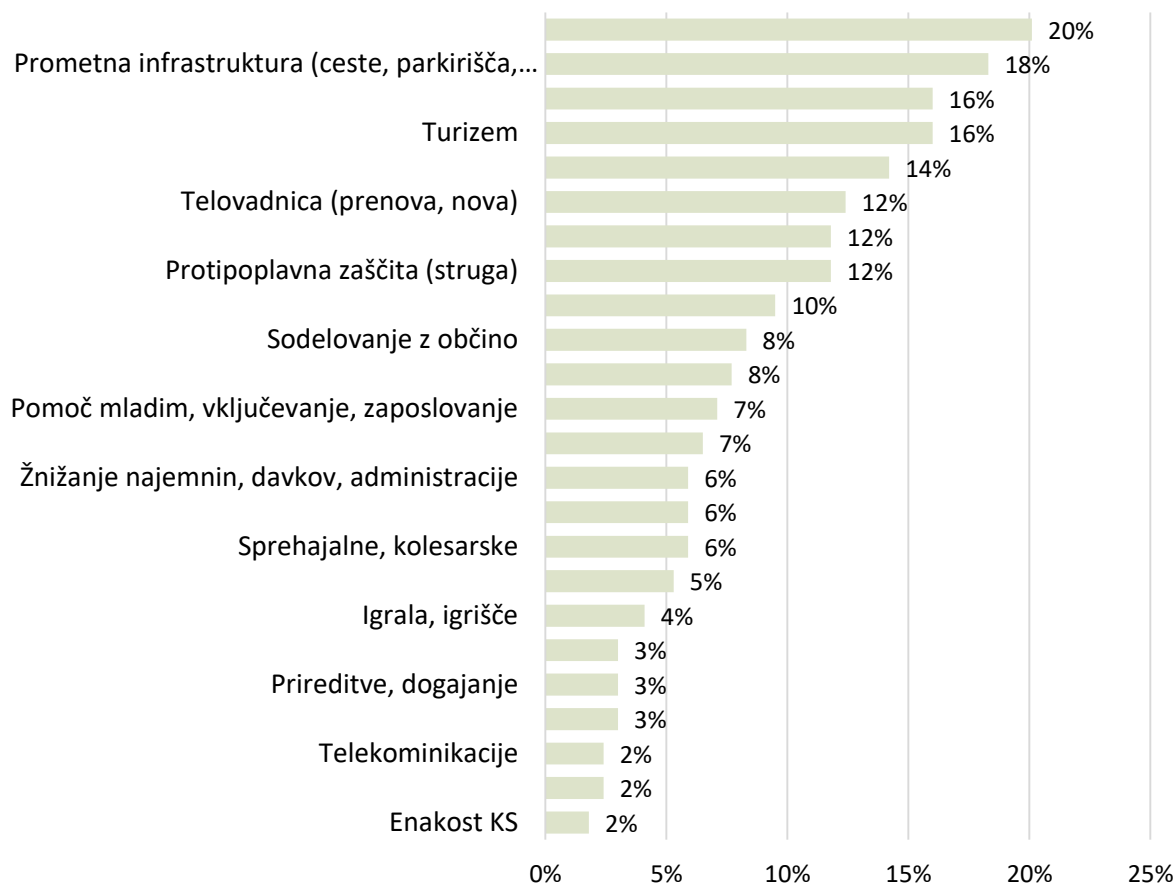
Statistično značilne razlike se na področju izobraževanja pojavijo po statusu in starosti. Zaposleni so v večji meri izbrali to področje (47,9 %), prav tako so v večji meri izbrali to področje stari od 31 do 55 (47,3 %).

Statistično značilne razlike so se pokazale tudi na področju ureditve kanalizacije po starosti. Stari od 31 do 55 let so v manjši meri izbrali to področje (30,3 %).

Pri devetem vprašanju so morali anketiranci predlagati tri ukrepe, s katerimi bi izboljšali stanje v občini. Največji delež anketirancev je predlagal izboljšave na področju vzgojno izobraževalne infrastrukture (20 %), sledijo izboljšave na področju prometne infrastrukture (18 %). Če bi področju prometne infrastrukture prišteli še navedbo o ureditvi pločnikov (3 %), bi to področje bilo na prvem mestu.

Potem sledijo še predlogi izboljšav na področju turizma in kanalizacije (oba 16 %), ureditev kanalizacije (14 %) in izgradnja telovadnice (12 %).

Slika 7: Ukrepi, s katerimi bi izboljšali stanje v občini

N = 228

Primeri nekaterih navedb:

- *“Zlasti ureditev begov reke Vipave, da bomo ljudje ob njej lahko normalno zaživel. Miren: protipoplavni nasipi (odprava birokratskih ukrepov), ureditev bregov (erozija zemlje). Odpadki – bolj pošteno zaračunavanje za ključne na kontejnerjih.”*
- *“Nova šola in telovadnica!!! To je sramota za Miren.”*
- *“Obnavljanje in širitev vrtcev in šol”*
- *“Urediti zbirni center odpadkov.”*
- *“Fekalni vod skozi Orehovlje je vprašljiv, tudi meteorne vode.”*
- *“Na Cirju urediti nek bar, restavracijo, prostor za poroke ... Posekati drevje proti dolini za lepši razgled.”*
- *“Cerje – gostinska ponudba; rekreacijski park za otroke (varna igrala) in odrasle. Več poudarka na naravni in kulturni dediščini po vaseh.”*
- *“Oživljanje gospodarstva za delovna mesta.”*

- *“Pomoč mladim podjetnikom”*
- *“V Orehovljah več zabojnikov za smeti na določenih odsekih (na stezi imamo samo eno za kuharske odpadke – premajhna, ker drugi mečejo vanjo vse, plevel iz vrtov, zabojčke itd.).”*
- *“Razširitve glavnih cest na področju Krasa.”*
- *“Dokončno urediti kanalizacijo – priključiti vsa gospodinjstva.”*
- *“Boljše cestne povezave po celih Biljah, še posebno okrog nogometnega igrišča, vrtca Montessori in Križcijana.”*

Povzetki delavnic

a) Delavnica o razvoju turizma, 8. november 2016

Vizija občine mora priti od občanov

Udeleženci prve delavnice izmed treh predvidenih v okviru priprave strategije Občine Miren - Kostanjevica z naslovom »Kako želimo razvijati turizem v naši občini?« so razpravljali o možnostih za razvoj turizma. Prek vprašalnika in razprave so podali zanimive in koristne podatke, kaj si domačini želijo in v katero smer želijo razvijati turizem v občini. Začutili so močno voljo in željo, da se stvari premaknejo na bolje, da se začnejo med seboj povezovati in ponudijo turistom pristno izkušnjo.

V uvodu delavnice je bilo večkrat poudarjeno, da se turizem dotika vsakega posameznika in da morajo prebivalci izkoristiti edinstvenost kraškega in dolinskega dela, ki se stikata v občini. Izkoristiti je treba naravne in zgodovinske danosti, vmes vplesti ljudi, njihove zgodbe, ponudbo, izdelke, pridelke, saj turisti dandanes v vse večji meri iščejo doživetja in zgodbe, ne prazne ponudbe.

Več kot 30 udeležencev se je strinjalo, da so različni ponudniki premalo povezani med seboj in da občina potrebuje slogan, s katerim se bodo lahko poistovetili vsi prebivalci občine in po katerem bo občina prepoznana tako doma kot v tujini. Turisti so že v sosednjih mestih, krajih, le poiskati je treba primeren način in ponudbo, da jih bo moč pritegniti v občino in pokazati vso zgodovinsko, arhitekturno, umetnostno in kulturno dediščino ter kulinarično ponudbo. Kritično so ocenili pomanjkanje gostinske ponudbe na Cerju in pomanjkanje spominkov, ki bi jih lahko turisti kupili. Na koncu pa so se strinjali, da je za preboj na področju turizma nujno treba spodbuditi ljudi, da se bodo udeleževali takih in podobnih delavnic, na katerih se skozi razprave lahko najde zanimive rešitve, in tako skupaj potegnejo voz razvoja turizma v občini naprej.

b) Delavnica o razvoju gospodarstva in kmetijstva v občini, 14. november 2016

Velik interes občanov za sodelovanje pri pripravi strategije razvoja občine

Na drugi delavnici z naslovom »Pomen pospeševanja gospodarstva in kmetijstva za prihodnost občine in njenih prebivalcev« je približno 40 sodelujočih razpravljalo o težavah in možnih rešitvah na področju gospodarstva in kmetijstva. V interaktivnih delavnicah so nanizali veliko idej in predlogov za razvoj občine.

Sodelujoči so se na delavnici pogovarjali o treh izzivih, po enem s področja gospodarstva, kmetijstva in investicij. Menili so, da v občini primanjkuje industrijskih con, kjer bi lahko podjetja zagnala svojo dejavnost, kjer bi imela urejeno vso potrebno infrastrukturo in bi bila

cenovno ugodna z vsaj delno oprostitvijo plačila komunalnega prispevka ali drugih dajatev. Zdaj se namreč soočajo z dragimi najemninami, ki marsikomu preprečujejo oz. onemogočajo začetek samostojne dejavnosti. Podali so tudi ideje o spodbudah za zagon podjetja, saj predvsem mladim primanjkuje zagonskega kapitala. Pogrešajo boljši pretok informacij o raznih razpisih, ki bi bile pregledno zbrane na enem mestu, in možnostih, kje lahko podjetniki pridejo do dodatnih sredstev. Po mnenju sodelujočih na delavnici bi bilo treba poenostaviti pretirano birokracijo in dati več poudarka spodbujanju podjetništva in podjetniške miselnosti že v šolah prek raznih krožkov. Mladim podjetnikom bi bilo treba urediti nek skupen prostor, kjer bi si lahko izmenjevali ideje in informacije po zgledu coworking centrov.

Želijo si povezovanja v zadrugo

Na področju kmetijstva občani pogrešajo več sodelovanja med posameznimi pridelovalci, zato so večkrat izpostavili potrebo po ustanovitvi zadruga. Ta bi skrbela tudi za trženje izdelkov in pridelkov, za kar posameznikom ob vsem delu pogosto zmanjka časa. Želijo si tudi bolj organizirane tržnice kmetijskih izdelkov in spodbujanja potrošnje lokalno pridelane hrane. Veliko bi lahko naredili že z oblikovanjem zgibanke, v kateri bi bili navedeni vsi ponudniki kmetijskih izdelkov in pridelkov, da bi občani točno vedeli, pri kom lahko dobijo določene pridelke. Zanimiva je bila ideja za postavitve skupnega spletnega mesta, nekakšne virtualne tržnice, kjer bi lahko vsak ponujal viške pridelkov in izdelkov. Strinjali so se še, da je velik problem v občini zaraščanje kmetijskih površin. To bi lahko rešili z dajanjem zemlje v najem po sprejemljivi ceni, nujna pa je po mnenju udeležencev tudi ureditev poplavnih območij ob reki Vipavi.

Enakomeren razvoj telekomunikacij nujen za razvoj občine

Napredek občine v zadnjih letih na področju večjih investicij, predvsem v ureditev cest in kanalizacijo, so ocenili kot dober. V prihodnje pa si želijo predvsem bolj enakomernega razvoja telekomunikacijskega omrežja, ki je nujno potreben za gospodarski in splošen razvoj občine, novega kulturnega doma in več rekreativnih objektov ob reki Vipavi.

c) Delavnica o kakovosti bivanja v občini, 16. november 2016

Občina ima veliko prednosti in priložnosti – le izkoriščene niso

O kakovosti bivanja v občini je razpravljalo več kot 20 predstavnikov različnih društev, združenj, organizacij, ustanov in drugih zainteresiranih občanov. V delu po skupinah so opredelili prednosti občine in na kaj so posebej ponosni, določili slabosti, ki bi jih bilo treba odpraviti, našteali priložnosti in opozorili na nevarnosti, ki bi lahko omejile nadaljnji razvoj občine.

Spisek prednosti občine je bil razumljivo zelo dolg, saj se občani dobro zavedajo naravnih lepot, ki jih imajo, in geografske raznolikosti – predvsem edinstvenosti stika Krasa in Vipavske doline. Izpostavili so še bogato zgodovino, številne muzeje, dobro kulinarično ponudbo, vrsto dobro pripravljenih kulturnih prireditev, uspešna športna in druga društva,

Mirenski Grad in skrb za brezdomce ... Poseben pečat in prepoznavnost dajejo občini tudi pomembni ljudje, umetniki, kulturniki in izobraženci.

Pogrešajo kulturni dom in rekreativne objekte

Vsaka občina pa ima tudi črne lise, ki niso v ponos in bi jih bilo treba tako ali drugače odpraviti. Udeleženci delavnice so med slabostmi navedli predvsem nujno obnovo OŠ Miren, izgradnjo kulturnega doma in telovadnice ter drugih rekreativnih objektov. Moti jih slabo sodelovanje med društvi, med krajevnimi skupnostmi in pomanjkanje povezovanja med lokalnimi ponudniki, ki bi združeni lahko domačinom in turistom ponudili veliko več. Nezaustosten turistični razvoj, neurejen javni prevoz, pomanjkanje gradbenih parcel, nezadostno število delovnih mest in priložnosti za podjetnike, oddaljeni dostop do trgovin, pošte, banke in javnih ustanov pa je le nekaj pomanjkljivosti v občini, ki so jih še našli udeleženci delavnice.

Želijo si enakomeren razvoj cele občine

Občani si želijo, da bi z novo strategijo našli pot in možnosti za izboljšanje kakovosti bivanja. Na prvo mesto so tako postavili potrebo po razvoju turizma v občini, povezovanju lokalnih ponudnikov, razvoju obvodnih aktivnosti ob reki Vipavi in razvoju gospodarstva, s čimer bi ustvarili tudi nova delovna mesta. Iz dobrih praks drugih občin bi se lahko po njihovem mnenju marsičesa naučili, a pri tem opozarjajo, da ne bi smeli slepo slediti že delujočemu modelu, ampak bi bilo treba upoštevati specifične občine. Prav tako so opozorili na nevarnost neustreznega terminskega načrtovanja in neustreznih, enostranskih odločitev, ki bi lahko zaustavile ali ovirale izvajanje strategije. Po mnenju udeležencev bo treba pri načrtovanju strategije stremeti k preudarnim in premišljenim odločitvam, ki bodo zagotavljale enakomeren razvoj cele občine.

Vizija Občine Miren - Kostanjevica 2025

Občina Miren - Kostanjevica predstavlja darežljivi biser slovenske kulturne, zgodovinske in naravne dediščine. V njej živimo srečni, zadovoljni in vitalni prebivalci, ki radi tkemo medsebojne vezi, krepimo skupna srečanja ter se znamo povezovati na vseh področjih tako družbenega kot poslovnega življenja. Ponosni smo na svoj domači raj, kjer je vsak dan prav poseben in čaroben.

Smo odprti do obiskovalcev, ki cenijo naš mir, zeleno okolje, pristno kulinariko ter so se pripravljene zvedavo prepustiti na novo odkritim in izjemnim domačim zgodbam. Pa ne le to, kdor obišče pomnik Cerje, ni le deležen čudovitih razgledov temveč preprosto vidi dlje.

Hkrati smo postali prepoznavna občina, ki je prijetno in kakovostno bivalno okolje za vse generacije. V naši sredini se dobro počutijo tudi invalidi ter vsi tisti ranljivi prebivalci, ki potrebujejo posebno pozornost in pomoč iz prve roke. Imamo urejeno infrastrukturo, smo poslovno zanimivi za razvojna in inovativna podjetja, ki nudijo številna delovna mesta, zlasti pa poslovne priložnosti mladim.

Ravnovesje med naravo, prebivalci in razvojem je za nas ključnega pomena, kar se odraža zlasti v pestri trajnostni gospodarski in kmetijski lokalni ponudbi. Naša dvorišča, obdana z rujem, krasijo vodnjaki vseh vrst, stilov in obdobj. To niso le vodna zajetja, so zajetja neizpolnjenih želja, obljub in zavez, ki čakajo na jutrišnje uresničitve. Ob prekrasnem meandru reke Vipave pa vsakogar pričaka obilo priložnosti za zvedave sprehode, družinska druženja ter bolj ali manj zahtevne rekreativne podvige.

Dobrodošli.

Strateške prioritete občine

1. Občina Miren - Kostanjevica obuja poslovne priložnosti v gospodarstvu in kmetijstvu

GOSPODARSTVO / PODJETNIŠTVO / OBRT / KMETIJSTVO / SADJARSTVO /
VINOGRADNIŠTVO / INOVATIVNOST / SOCIALA / MLADI

Razcvet inovativnih idej s poudarkom na dinamičnem gospodarstvu in trajnostnem kmetijstvu

UVOD

Pri pripravi razvojne strategije smo se zavedali, da so gospodarstvo in z njim povezane panoge pomemben nosilni steber za razvoj občine. V okviru interaktivne delavnice smo z lokalnimi gospodarstveniki in predstavniki kmetijstva poskušali poiskati odgovore na ključna vprašanja, kje so razlogi za prazne gospodarske cone, visoko brezposelnost zlasti med mladimi in moškimi prebivalci, pomanjkanje poslovnih priložnosti, tako za podjetništvo kot kmetijstvo, in blokado pri privabljanju večjih investitorjev.

OPIS

Do leta 2025 bo Občina Miren - Kostanjevica postala generator zanimivih podjetniških idej, ki bodo plod sodelovanja kreativnih, ustvarjalnih in inovativnih posameznikov iz domačega okolja in širše regije. Kot občina, ki spoštuje čisto okolje in ceni prednosti tehnološkega napredka, bomo v tej smeri tudi spodbujali projekte javno- zasebnega partnerstva. Zaradi posebne geostrateške lege občine bomo več navora vložili v privabljanje večjih tujih investitorjev. Ker se zavedamo pomena dinamičnega gospodarstva za gospodarsko rast, bomo naše okolje naredili privlačno zlasti za dinamična podjetja z nadpovprečnimi donosi, rastjo in zaposlovanjem.

CILJI in UKREPI

OBRAZLOŽITEV

Občina Miren - Kostanjevica želi skozi predlagane cilje in ukrepe zagotoviti pogoje za nov razcvet gospodarskih pobud ter oživitev kmetijskega razvoja v svojem lokalnem okolju. V ta namen namerava prednostno upoštevati **načela trajnostnega razvoja** celotne občine v skladu z nacionalnimi in evropskimi prizadevanji. Skrb za čisto okolje, nova zelena delovna mesta ter skladen družben razvoj so postavljena v osrčje strategije kot rdeča nit razvoja občine. **Ravnovesje med naravo, prebivalci in razvojem je končni cilj.** Prav zato bo učinkovita občinska uprava, ki bo vzpostavljala most povezovanja med nosilci razvoja v občini, prepoznana kot **sodoben javni servis**, ki bo zagotavljal ključne poti za uresničitev tega končnega cilja. Ob navedenem bo potrebno poskrbeti tudi za **kakovostne prostorske politike občine.**

Gospodarstvo

a) ANALIZA STANJA

Primarna naloga občine je zagotoviti pravo podporno podjetniško okolje, kjer je bila do sedaj pozornost zlasti usmerjena v opremljanje in izgradnjo manjših gospodarskih con v občini. Skupaj z občinami goriške regije je soustanovila Javni sklad malega gospodarstva Goriške kot finančno institucijo za pomoč in podporo različnim poslovnim projektom tako za mikro, mala in srednje velika podjetja, kot tudi za kmetijstvo. Sprejet je bil tudi Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Miren - Kostanjevica. Pri premagovanju podjetniških tržnih izzivov pa občina bodoče perspektivne podjetnike usmerja k Primorskemu tehnološkemu parku, družbi, ki skrbi za rast tehnološko najzahtevnejših podjetij v celotni regiji. V minulem obdobju je občina kot ukrep privabljanja novih potencialnih investorjev ponudila tudi možnost oprostitve komunalnega prispevka.

b) CILJI in UKREPI

Cilj 1: Privabljanje novih (domačih in tujih) investorjev

Ukrep 1: Ureditev zbirke podatkov o zemljiščih in razpoložljivih poslovnih prostorih v občini

Ukrep 2: Zagotoviti dodatne naložbe v ureditev gospodarskih con – razpisi za ureditev gospodarskih con

Ukrep 3: Aktivno iskanje novih investorjev – znotraj občinske uprave imenovanje nosilca projekta

Ukrep 4: Priprava javnih pozivov in skupni nastop na sejnih

Cilj 2: Pomoč pri črpanju evropskih sredstev in drugih finančnih mehanizmov

Ukrep 5: Vzpostaviti informacijsko pisarno, ki bo zainteresirane obveščala o razpisih in drugih zanimivostih ter jim pomagala pri izpolnjevanju zahtevne razpisne dokumentacije za pridobitev sredstev v partnerstvu z RRA Severne Primorske

Cilj 3: Spodbuditi interes za zagon novih podjetniških pobud, zlasti med mladimi

Ukrep 6: Urediti primerno infrastrukturo za delovanje mikro in malih podjetij ter socialnega podjetništva

Ukrep 7: Spodbujanje coworking pobud za večjo vključenost občanov v družbeno odgovorne projekte

Cilj 4: Skozi vzgojno izobraževalne programe spodbujati podjetniško in družbeno odgovorno miselnost že v mladostnem obdobju

Ukrep 8: Pripraviti in sofinancirati lokalne projekte za vrtce in osnovne šole

Ukrep 9: Aktivneje se vključiti v projekte RRA Severne Primorske, kot so Mladi na poti v podjetništvo, Spodbujanje podjetništva na šolah, POPRI – tekmovanje za najboljšo podjetniško idejo med mladimi ... ter približati razvojne vsebine RRA ter tehnološkega parka lokalnemu gospodarstvu (Dan gospodarstva – gospodarska srečanja ...)

c) KAZALNIKI

- Število novo registriranih podjetij

- Razpoložljivi javni poslovni prostori m²
- Višina dodeljenih sredstev oz. spodbud za razvoj gospodarstva
- Število novih investorjev
- Število novih delovnih mest
- Prihodek podjetij
- Število vključenih mladih v lokalne projekte za spodbujanje podjetništva

d) PROJEKTI

- ✓ e-VEM točka
- ✓ Imenovanje posebne projektne skupine za privabljanje novih investorjev
- ✓ Pomoč coworking pobudam

Kmetijstvo

a) ANALIZA STANJA

V Občini Miren - Kostanjevica predstavljajo kmetijstvo in dopolnilne kmetijske dejavnosti pomembno gospodarsko panogo. Septembra 2015 je bil sprejet Pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja, ki skrbi za dodeljevanje nepovratnih sredstev in subvencij konkretnim gospodarskim pobudam v kmetijskem sektorju. Občina na področju kmetijstva tesno sodeluje tudi s kmetijsko-gozdarskim zavodom Nova Gorica. V Biljah pa je vzpostavljena še Kmetijsko svetovalna služba.

b) CILJI in UKREPI

Cilj 5: Spodbuditi razvoj perspektivnih kmetijskih obdelav

Ukrep 10: Ob upoštevanju področij trajnostnega turizma, lovstva, narave ... pridobiti strokovne podlage za določitev območij, primernih za posamezne vrste kmetijskih dejavnosti ter njihov nadaljnji razvoj

Cilj 6: Učinkovito tržno organiziranje kmetijstva ter celostna promocija krovnih lokalnih proizvodov

Ukrep 11: Spodbujanje povezovanja ponudbe domačih produktov lokalnih kmetij s poudarkom na obstoječih prepoznavnih blagovnih znamkah

Ukrep 12: Ustanovitev pravnega subjekta kot nosilca integriranega trženja in promocije lokalnih produktov in storitev

Ukrep 13: Spodbujanje povezovanja lokalnih ponudnikov s širšim okoljem (okoliški TIC-i, spletna tržnica Vipavske doline)

Cilj 7: Pospeševanje razvoja primarne kmetijske dejavnosti in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

Ukrep 14: Spodbujanje izobraževanja s področja kmetijstva in agroživilstva

Ukrep 15: Spodbujanje interesentov pri koriščenju državnih in evropskih sredstev na javnih razpisih za strukturno prilagajanje v kmetijstvu

Ukrep 16: Spodbujanje naložb v kmetijska gospodarstva

Cilj 8: Trajnostni razvoj podeželja in zelena delovna mesta

Ukrep 17: Spodbujanje promocije že lokalno uveljavljenih panog, kot so sadjarstvo, vinogradništvo, oljkarstvo, vrtnarstvo in živinoreja v ekološko kmetovanje

Ukrep 18: Programi izobraževalnih posvetov, svetovanj in primerov dobrih praks

c) KAZALNIKI

- Površine urejenih ali obnovljenih trajnih nasadov
- Površine urejenih pašnikov
- Višina dodeljenih sredstev oz. spodbud za razvoj kmetijstva in podeželja
- Število investicij v kmetijstvu

d) PROJEKTI

- ✓ Izgradnja namakalnih sistemov v projektu »Revitalizacija reke Vipave« ter ureditve protipoplavne varnosti (protipoplavni zadrževalniki)
- ✓ Nov pravni subjekt za promocijo in trženje lokalne ponudbe kmetijskih izdelkov

Število skupnih ciljev:	8
Število predlaganih ukrepov:	18

2. Občina Miren - Kostanjevica je pr(a)vi varuh svojih voda in narave

EKOLOGIJA / TURIZEM / GOSPODARSTVO / KMETIJSTVO / RIBOLOV / ŠPORT /
REKREACIJA / KULTURNA DEDIŠČINA / OKOLJE in PROSTOR / KOMUNALA /
VARNOST / ZDRAVJE / NATURA 2000

Skrb za čiste vode in biotsko raznovrstnost vodnih ekosistemov ter vsem dostopne pitne vire

UVOD

Na podlagi ugotovitev javno- mnenjske raziskave med občani ter treh posebej usmerjenih tematskih delavnic smo prišli do zaključka, da je skrb za čiste vode, zlasti reko Vipavo, primarna naloga tako občine kot občanov. Dodatno je na tem področju narejena tudi študija študentov geografije na Filozofski fakulteti v Ljubljani na temo trajnostnega razvoja ob reki Vipavi, ki ponuja vrsto zanimivih rešitev za revitalizacijo rečnega področja – od protipoplavne zaščite, namakanja do tematske turistične ponudbe. V Občini Miren - Kostanjevica je močno zasidrana tudi tradicija vaških vodnjakov, ki imajo več kot 150 letno zgodovino samooskrbe vaščanov s pitno vodo, kar dokazuje, da znamo še danes občani močno ceniti dostopnost in kakovost pitne vode.

OPIS

V naslednjih letih bomo kot občina, ki sledi nacionalnim prioritetam, povezanim s čisto pitno vodo, čistimi rekami in na sploh z ekologijo, naredili pomemben korak naprej v smeri urejanja reke Vipave in drugih vodotokov. Zavedamo se, da je to v prvi vrsti potrebno z vidika urejanja protipoplavne zaščite in danih zavez k skrbi za čisto okolje in izboljšanje kakovosti površinskih voda. Meandri reke Vipave predstavljajo pravo bogastvo potencialov za razvoj turizma, ribištva in rekreacije. Lenobni tek reke Vipave pa bi lahko bolje izkoristili tudi v kmetijstvu. Zaradi vse večje oporečnosti kraških izvirov, ki so večinoma zajeti za vodooskrbo, in onesnaženosti podtalnice ter drugih vodnih virov bomo pripravili program ozaveščanja in spremljanja kakovosti in čistosti voda v naši občini.

CILJI in UKREPI

a) OBRAZLOŽITEV

Čisto bivalno okolje in neokrnjena narava predstavljata pomembni vrednoti za prebivalce Občine Miren - Kostanjevica. Ni naključje, da je prav skrb za vodne vire ter pitno vodo občina namenila posebno strateško pozornost. Je tudi prvakinja med slovenskimi občinami v kategoriji malih občin, ko gre za izvajanje in spoštovanje zavez, ki ji jih nalaga Lokalni energetski koncept. Da bi dosegli višjo kakovost bivanja v občini, moramo krepiti aktivnosti zlasti na področjih varovanja vodnih virov, varovanja naravne dediščine, trajnostne mobilnosti, energetske učinkovitosti ter zaščite pred naravnimi nesrečami. Pri razvojnem načrtovanju si želimo upoštevati tudi strokovne zasnove ureditve vodnega in obvodnega prostora ob reki Vipavi na območju občine Miren - Kostanjevica, ki so jih predlagali v svoji

študiji predstavniki Alumni kluba geografov Univerze v Ljubljani, Komisije za hidrogeografijo in Zveze geografov Slovenije.

b) ANALIZA STANJA

Številne aktivnosti občine so bile doslej izvedene prav na področju OVE in URE, med njimi energetska izgradnja ter obnova javnih objektov, pregledno energetske knjigovodstvo, izobraževalne delavnice v vrtcih in šolah, energetske izkaznice javnih objektov v občini, ukrepi za trajnostno mobilnost ... Veliko je bilo postorjenega še na področju zbiranja in ločevanja odpadkov (trije zbirni centri, ekološki otoki, čistilne akcije, analiza kakovosti kopalnih voda, zabojnik za odpadno olje, zabojniki ob turističnih poteh ...).

Kar se tiče vodnih virov, pa je Goriška regija med najbogatejšimi območji v Sloveniji. Prav tako predstavljajo površinske tekoče vodo izjemen gospodarski potencial. Poleg navedenega gre za pomemben energetski vir ter možnost izkoriščanja za namakanje kmetijskih zemljišč. Potencial vode postaja vse bolj prepoznaven element na področju trajnostnega turizma. Povprečna letna količina padavin je v Vipavski dolini 1.500 mm, kar je nad slovenskim povprečjem. Stanje površinsko tekočih rek in potokov se v Goriški regiji izboljšuje, stanje podtalnice pa slabša.

c) CILJI in UKREPI

Cilj 1: Revitalizacija reke Vipave v luči varovanja okolja, ureditve zelene infrastrukture ter poplavne varnosti

Ukrep 1: Načrtovanje in pilotni ukrepi zelene infrastrukture ob reki Vipavi

Ukrep 2: So-priprava projekta GREVISIN oz. priprava celovite dolgoročne strategije razvoja zelene infrastrukture v Vipavski dolini

Cilj 2: Urediti podrobni načrt protipoplavne zaščite porečij Vipave po posameznih fazah

Ukrep 3: Idejna zasnova o protipoplavni zaščiti v Občini Miren - Kostanjevica

Ukrep 4: Projekt VISFRIM – dolgoročni načrt protipoplavne zaščite v okviru Interreg Slo/Ita

Ukrep 5: Projektna dokumentacija za najbolj kritične poplavne točke v Mirnu, Orehovljah, Vrtočah in Biljah

Cilj 3: Urediti primerno večnamensko turistično infrastrukturo ob reki Vipavi

Ukrep 6: Projekt telovadnic na prostem

Ukrep 7: Kohezijski projekt Vipava za izvedbo tematskih pešpoti in kolesarskih poti ob celotnem poteku reke Vipave

Cilj 4: Izboljšati kakovost pitnih vodnih virov

Ukrep 8: Obnova vodovodnega sistema

Ukrep 9: Dokončanje obnove kanalizacijskega sistema in priključitev vseh objektov v občini

Ukrep 10: Pripraviti program za zbiranje in čiščenje odpadnih vod na kraškem delu občine

Cilj 5: Pripraviti in širše implementirati poučne vsebine ozaveščanja kakovosti in čistosti vod ter drugih vodnih virov

Ukrep 11: Priprava publikacij, aplikacij in delavnic za zainteresirane deležnike

Cilj 6: V sodelovanju z drugimi občinami znotraj goriške regije povezati družbeno odgovorne projekte, ki bodo spodbujali skrb za čiste vode ter dostopnost pitnih virov

Ukrep 12: Projekta VIPAVA in GREVISIN

Ukrep 13: Projekt Varuhi vode

Cilj 7: Obnoviti zgodovinske, kulturne in naravne spomenike posebnega pomena, ki so tematsko povezani z vodo

Ukrep 14: Nadgradnja aktivnosti in turistična promocija 150-letne tradicije vodnjakov v občini

Ukrep 15: Tehnična in programska ureditev ter turistična promocija kalov

Cilj 8: Razviti motivacijska orodja, ki bodo posledično spremenila tudi navade občanov v smeri trajnostnega ravnanja v gospodinjstvih

Ukrep 16: Projekta VIPAVA in GREVISIN

Ukrep 17: Sodelovanje med generacijami skozi partnerski trikotnik: občina – osnovna šola – starši in učenci

Cilj 9: Trajno ohranjanje biotske raznovrstnosti in spodbujanje zelene odgovornosti

Ukrep 18: Sanacija črnih odlagališč in čistilne akcije po posameznih krajevnih skupnostih

Ukrep 19: Določitev prednostnih nalog krajevnih skupnosti za zaščito naravne dediščine

d) KAZALNIKI

- Spremljanje kakovosti podzemnih voda
- Spremljanje kakovosti vodotokov
- Količina očiščenih grezničnih vod
- Število pešpoti km
- Število kolesarskih poti km
- Število rekreativnih infrastrukturnih objektov

e) PROJEKTI

- ✓ Obnova vodovodnega sistema
- ✓ Dokončanje kanalizacijskega sistema
- ✓ Revitalizacija Vipave
- ✓ Protipoplavna ureditev porečij Vipave

Število skupnih ciljev:	9
Število predlaganih ukrepov:	19

3. Občina Miren - Kostanjevica med ljudmi krepi družbene vezi

KAKOVOST ŽIVLJENJA / SOCIALA / DRUŽBENE DEJAVNOSTI / INVESTICIJE /
MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE / RANLJIVE SKUPINE

Vitalna, odzivna in odgovorna družba občanov in občanov

UVOD

Skozi proces priprave strategije razvoja občine smo med zainteresiranimi deležniki preverjali, katere so tiste vrednote, ki bodo pozitivno vplivale na lokalno skupnost in družbo kot celoto. Med ključnimi smo v delavniškem procesu izpostavili zaupanje, sodelovanje, povezovanje, zdravje, odprtost in gostoljubje. Skozi razpravo smo preverjali, kako še močneje spodbuditi medsebojno zaupanje in sodelovanje, širjenje idej, stremljenje k skupnim ciljem ter povezovanje na mikro in makro ravneh družbenega bivanja.

OPIS

V naslednjih osmih letih bomo kot občina poskrbeli za vzvode, ki bodo še okrepili družbeno odgovornost med občani ter splošno zavedanje, da le odzivni in aktivni ter konstruktivno kritični posamezniki lahko spreminjajo družbo kot celoto, tudi v lokalnem okolju. Z odpiranjem novih priložnosti za rekreacijo, ljubiteljsko kulturo, prostovoljstvo, druženje in izobraževanje bomo krepili lastno kolektivno zavest. V sam proces bomo vključili tudi posameznike in skupine, ki zaradi svoje ranljivosti in specifičnosti potrebujejo dodatno pomoč od zunaj. Opolnomočenje pa bomo gradili na vseživljenjskem učenju.

CILJI in UKREPI

a) OBRAZLOŽITEV

Ta strateška prioriteta se dotika naslednjih področij: predšolska vzgoja, izobraževanje, kultura, šport in rekreacija, mladi, zdravje, sociala, starejši, invalidi, veterani ... Je eno najobsežnejših področij razvojnega dokumenta, ki v ospredje daje prav kakovost bivanja občanov in občanov v Občini Miren - Kostanjevica. Pri tem smo sledili zlasti potrebam in zahtevam občanov, ki so nam jih zaupali skozi proces priprave razvojne strategije. Znanje je pomembna družbena vrednota, zato si v občini prizadevamo, da bi vzpostavili nadstandardne pogoje za vzgojo in izobraževanje naših otrok ter da bi skozi proces vseživljenjskega učenja k temu navduševali vse generacije. Velik poudarek predstavlja tudi skrb za zdravje in vitalnost. Rekreativne površine so polno zasedene s strani uporabnikov, kar znova dokazuje, da bo razvoj novih in še privlačnejših ter interaktivno zanimivih rekreativnih projektov zmanjšal zdravstvena tveganja in ohranjal dolgoživost v občini. Zaradi številnih naravnih posebnosti bomo aktivnosti usmerjali zlasti v preživljanje prostega časa na prostem – v naravi. Demografske spremembe so vplivale tudi na odločitev občine, da postanemo občina, prijazna do invalidov in starejših ljudi. Večino aktivnosti se izvaja v duhu prostovoljstva, kar med prebivalci krepi posebne družbene vezi.

b) ANALIZA STANJA

V Občini Miren - Kostanjevica imamo zagotovljeno predšolsko varstvo, ki je v večini primerov nadstandardno, na štirih lokacijah. Smo ena redkih občin, ki običajno zagotavlja prosta mesta v vrtcih za vse otroke. Omogočamo tudi zasebne iniciative na tem področju. Soočamo pa se tudi s prostorskimi stiskami in ponekod z dotrajanostjo objektov. Imamo matično osnovno šolo, ki je v izredno dotrajanem stanju, ter dve podružnični šoli. Sofinanciramo dodatno strokovno pomoč, urejen je šolski prevoz otrok v občini. Poleg navedenega zagotavljamo programe glasbenega pouka, vseživljenjskega učenja, štipendiranja dijakov in podpiranja mladih talentov. Med najbolj prepoznavnimi in cenjenimi je zlasti kulturna ponudba v občini, ki izhaja iz dolgoletne ljubiteljske tradicije. V občini deluje preko 15 kulturnih društev, ki v sodelovanju z občino čez leto ponujajo pestro kulturno dogajanje. Med najbolj pereče probleme sodi zagotovo pomanjkanje prostorov za kulturne prireditve in odsotnost prireditev za mlade. V občini deluje tudi preko 10 športnih društev, ki zagotavljajo bogato športno ponudbo, dobro pa je urejena tudi športno rekreativna infrastruktura, z izjemo telovadnice v Mirnu. Razvojni potencial mladih želi občina v prihodnje izkoristiti za večjo integracijo mladih v družbeno dogajanje, saj je bilo do sedaj moč zaznati večjo pasivnost, neodzivnost in pomanjkanje pobud mladih na vseh področjih. V občini sta občanom na voljo dva zdravstvena domova, lekarna, zobozdravstvene ambulante in fizioterapija. V občini imamo zelo dobro delujoč Center za starejše (dnevno varstvo starejših oseb), zelo dobro je poskrbljeno za pomoč starejšim na domu, izvajamo pa tudi številne druge socialne projekte za skrb različnih ranljivih skupin.

c) CILJI in UKREPI

Cilj 1: Zagotoviti primerno infrastrukturo za povezovanje na vseh ravneh družbenega življenja v občini

Ukrep 1: Celovito urejanje infrastrukture za namen vzgoje in izobraževanja

Ukrep 2: Zagon investicij

Ukrep 3: Posodobiti spletno informativno platformo z nadgradnjo interaktivnih vsebin in vzpostavitev družbenega dialoga

Ukrep 4: Programi formalnih in neformalnih oblik izobraževanja s poudarkom na vseživljenjskem učenju ter medgeneracijskem sodelovanju

Cilj 2: Smiselno izkoristiti različne vire financiranja za izvajanje ključnih programov s poudarkom zlasti na sodelovanju med društvi

Ukrep 5: Ohranitev in nadgradnja obstoječih socialnih programov

Ukrep 6: Programi medgeneracijskega sodelovanja in prostovoljstva

Ukrep 7: Koordinacija med društvi pri izvedbi prireditev

Cilj 3: Pospešiti investicijski zagon

Ukrep 8: Prenova osnovne šole v Mirnu

Ukrep 9: Nove rekreativne površine za telovadbo na prostem

Ukrep 10: Povečanje športno rekreativnih kapacitet

Ukrep 11: Ureditev obstoječih parkov, igrišč in drevoredov

Cilj 4: Poskrbeti za hiter, ažuren in kakovosten pretok informacij in znanj

Ukrep 12: Ohranitev občinskega glasila in nadgradnja vsebin na socialnih omrežjih

Ukrep 13: Vzpostavljanje novih in opremljanje dosedanjih informacijskih točk

Ukrep 14: Dnevi odprtih vrat

Cilj 5: Urediti nadstandardne pogoje varovanja, vzgoje in izobraževanja za vsa starostna obdobja

Ukrep 15: Zagotavljanje dostopnih in fleksibilnih izobraževalnih programov za vsa starostna obdobja

Ukrep 16: Sodelovanje javnih zavodov in gospodarstva

Ukrep 17: Brezplačna učna pomoč

Ukrep 18: Zagotovljeno počitniško varstvo otrok

Cilj 6: Poskrbeti za ranljivejše skupine, da bodo v enaki meri kot ostali dostopale do infrastrukture in razvijale svoje potenciale

Ukrep 19: Odpravljanje arhitektonskih ovir za invalide in pomoči potrebne občane, vključevanje taktilnih talnih oznak v projektno dokumentacijo za namen prometne ureditve in zunanjih ureditev

Ukrep 20: Zagotoviti brezplačen prevoz starejših do najbližjih javnih ustanov

Ukrep 21: Spodbujanje prostovoljstva in koordinacija prostovoljskih organizacij pri izvajanju socialnih programov

Cilj 7: Zagotoviti potrebno infrastrukturo in programe za izboljšanje zdravja ter vitalnosti družbe kot celote

Ukrep 22: Promocija zdravega načina življenja

Ukrep 23: Evidentiranje javnih površin v naseljih s predlogi izboljšav

Ukrep 24: Izdelava in nadgradnja načrta kolesarskih povezav

Ukrep 25: Idejna rešitev za ureditev lastniškega koridorja Križ Cijan – Vipava

Ukrep 26: Spodbujanje projektov aktivnega državljanstva

d) KAZALNIKI

- Izobrazbena struktura prebivalcev občine
- Vključenost odraslih v neformalne oblike izobraževanj v okviru občine
- Število aktivnih članov v društvih
- Število prireditev
- Število obiskovalcev
- Število preventivnih zdravstvenih programov
- Število uporabnikov storitve pomoč na domu
- Število uporabnikov Centra za starejše

e) PROJEKTI

- ✓ OŠ Miren - prenova
- ✓ Medgeneracijski centri
- ✓ Dan zdravja
- ✓ Center mladih ustvarjalcev

Število skupnih ciljev:	7
Število predlaganih ukrepov:	26

4. Občina Miren - Kostanjevica razvija turizem in gostinstvo

GOSPODARSTVO / TURIZEM / GOSTINSTVO / PODJETNIŠTVO / OBRT /
INOVATIVNOST

Trajnostni turizem kot integralna panoga, ki združuje ljudi in ustvarja zgodbe

UVOD

Rezultati delavnice, ki je bila posebej namenjena razvoju turizma v občini in razlogih, zakaj na tem področju kljub močni volji še vedno šepamo, so pokazali, da ima Občina Miren - Kostanjevica še veliko potencialov v kulturni, zgodovinski, arheološki, memorialni in naravni dediščini, ni pa sistema, ki bi obstoječo primarno ponudbo celostno povezal in nadgradil skozi sekundarno ponudbo v obliki integralnih turističnih proizvodov in storitev. Občina kot taka sicer opravlja funkcijo razvoja na področju turizma, vendar je povsem razumljivo, da v določeni fazi tega ne bo mogoče več opravljati v takšnem obsegu in mora to funkcijo prevzeti nov subjekt, ki lahko in zmore opravljati vse funkcije upravljanja turistične destinacije.

OPIS

Do leta 2025 bomo kot občina sistemsko pristopili k razvoju trajnostnega turizma in edinstvene turistične ponudbe, in sicer v in sicer v naslednjih korakih:

- ✓ **Centralizacija in krepitev turistične informacijske točke, preko katere bo razvijala in medsebojno povezala turistične produkte in storitve;**
- ✓ **Preučitev obstoječih trženjskih znamk in po potrebi pristop k izgradnji lastne turistične blagovne znamke ter smiselna integracija v obstoječo ponudbo;**
- ✓ **Ustanovitev novega pravnega subjekta, ki bo skrbel za turistično ponudbo, povezoval ponudnike storitev in izdelkov ter načrtno privabljal nove turistične goste;**
- ✓ **Skrb za pospešeno promocijo turizma izven regije, tako na nacionalnem kot mednarodnem nivoju, predvsem pa v sodelovanju z lokalnim okoljem razvoj novih inovativnih turističnih produktov.**

CILJI in UKREPI

a) OBRAZLOŽITEV

Odločitev občine Miren - Kostanjevica, da je turizem ena od prioriteten strateških usmeritev je pravilna in pogumna, še posebej v povezavi s spoznanjem, da je za nadaljnji razvoj nujno potrebna nova smer oz. strategija in akcijski načrt. To kaže na to, da je potrebno pogled na turizem v občini Miren – Kostanjevica spremeniti. Turizem je gospodarska panoga, ki zahteva popolno predanost in ljudi s strokovnimi znanji. Ob tem je potrebno izhajati iz vsebin o tem, kdo so naši potencialni gosti, koga si želimo privabiti v svoje okolje.

Prav tako je smiselno razmišljati o sodelovanju na vseh področjih turizma in o partnerskem povezovanju. Turist namreč ne obišče destinacije zaradi enega določenega ponudnika,

temveč zaradi povezane ponudbe. Eden izmed naših ključnih ciljev je pospešeno prizadevanje za turiste, ki iščejo ponudbo z dodano vrednostjo. Torej lahko rečemo, da so izhodišča pričujočega dokumenta nastajala z roko v roki z vsemi pomembnimi deležniki na področju razvoja turizma v občini in tako predstavlja hkrati podlago za načrtovanje razvoja turizma v prihodnjem dolgoročnem obdobju.

Izbira trajnostnega turizma kot ključne prioritete občine hkrati pomeni, da zaščitimo lastno kulturno krajino in neokrnjeno naravo ter tako preprečimo neprimerne posege v prostor, zlasti na kraškem delu.

b) ANALIZA STANJA

Na podlagi delavnic in analiz smo tako evidentirali glavne probleme, izzive in potencialne, ki jih ponuja naravna danost, lokacija, že dosežen razvoj turizma in ponudbe (že oblikovani produkti), kulturne znamenitosti in naravna ter kulturna dediščina.

Opisana podoba pokrajine je zasidrana v čutenju domačinov in precej prepoznana tudi v turistični promociji občine, vendar pa skrb za konkretna dejanja sloni predvsem na turistično informativnih centrih in turističnih društvih, ki se s svojimi akcijami trudijo za promocijo. Prav tako lahko zavedanje, da njena podoba pomeni enega bistvenih motivov turistov za obisk, ključno spremeni (izboljša) trende v turizmu.

Številne naravne vrednote predstavljajo izjemen, a skoraj neprepoznan turistični potencial destinacije na tujih trgih. Vrednote so sicer prepoznane kot potencial, vendar še niso vključene v oblikovan in prepoznan turistični produkt.

Drugače velja za kulturno in zgodovinsko dediščino, ki je bistveno bolj vpeta v turistično ponudbo, hkrati pa daje občini tudi prepoznavnost in pečat.

Nedvomno pa je ključna ugotovitev vezana na nujnost sodelovanja in povezovanja ponudnikov.

Glavni evidentirani problemi:

- Prenizka prepoznavnost destinacije;
- Neučinkovita in nesistematična promocija (ad hoc, predvsem manjka digitalna in mobilna platforma);
- Premalo sodelovanja in povezovanja med ponudniki;
- Premalo dopolnilne ponudbe za večdnevne turiste;
- Neustrezna organiziranost turizma (manjka koordinacija);
- Ni prepoznavne informacijske točke;
- Premalo informacijskih in označevalnih tabel;
- Ni načrta upravljanja Pomnika na Cerju in stare vaške šole v Temnici (kjer je tudi TIC Temnica);
- Prevelika sezonskost;
- Premalo nastanitvenih kapacitet;
- Premalo oblikovanih turističnih produktov;
- Ni prepoznavnih spominkov;
- Premajhna prepoznavnost kulinarike;
- Manjkajo dobre zgodbe – izkustveni marketing.

c) CILJI in UKREPI

Cilj 1: Upravljanje turistične destinacije Miren - Kostanjevica (povezovanje in sodelovanje za skupno destinacijo)

Ukrep 1: Vzpostaviti sistem stalnega partnerskega komuniciranja med javnim, zasebnim in civilnim sektorjem ter znotraj zasebnega sektorja

Ukrep 2: Vzpostavitev modela destinacijskega managementa

Ukrep 3: Vzpostavitev sistema spremljanja uresničevanja akcijskega načrta

Ukrep 4: Sodelovanje in povezovanje z drugimi občinami, regijo in nacionalno ravni

Cilj 2: Kakovost in inovativnost ponudbe

(razvoj privlačne turistične ponudbe, oblikovanje inovativnih proizvodov in učinkovitega trženja)

Ukrep 5: Oblikovanje integralnih turističnih proizvodov, ki pomenijo motiv za enodnevne obiskovalce in turiste

Ukrep 6: Inovativni načini trženja

Ukrep 7: Oblikovanje zgodb – v povezavi z destinacijo, njeno vsebino in zgodovinskimi dogodki na destinaciji

Ukrep 8: Avtentični spominki

Ukrep 9: Povezovanje turizma s kmetijstvom, vinogradništvom, oljkarstvom, obrtjo, rokodelstvom ... ter vzpostavitev lokalne nabavne verige

Ukrep 10: Okoljski znaki kakovosti s področja kakovosti in specializacije

Cilj 3: Intenzivno in digitalno trženje

Ukrep 11 : Celostna prenova in poenotenje tiskanih promocijskih materialov

Ukrep 12: Trženje in promocija

Ukrep 13: Oblikovati in optimizirati novo spletno stran

Ukrep 14: Aktivna prisotnost na ključnih socialnih omrežjih

Ukrep 15: Razvoj in aktivno upravljanje z odnosi s ciljnim javnostmi

(»Customer Relationship Management«)

Ukrep 16: Vzpostaviti pogodbene odnose z distribucijskimi partnerji za namen trženja

Ukrep 17 : Učinkovito oglaševanje skozi digitalne platforme

Ukrep 18: Intenzivno trženje dogodkov

Cilj 4: Konkurenčnost

Ukrep 19: Identifikacija močne turistične znamke z jasno identiteto

Ukrep 20: Doseči hitro rast prepoznavnosti znamke ali več znamk

Ukrep 21: Večja mobilnost med obiskovalci ali turisti občine Miren – Kostanjevice ter sosednjih ali okoliških destinacij

Ukrep 22: Povečati prepoznavnost obstoječe zgodovinske, kulturne dediščine in jih revalorizirati v turistične produkte (s finančnim učinkom)

Ukrep 23: Športno rekreativna infrastruktura kot velik potencial za športni turizem

Cilj 5: Usposobljenost vseh deležnikov v gostinstvu in turizmu

Ukrep 24: Informiranje prebivalcev in ponudnikov o projektih, usposabljanje za razumevanje potreb turistov in za spodbujanje gostoljubnosti

Ukrep 25: Merjenje uspešnosti turizma (fizični in finančni kazalci)

d) KAZALNIKI:

- Število prihodov turistov
- Število nočitev turistov
- Povprečna letna stopnja zasedenosti kapacitet
- Število enodnevnih obiskovalcev
- Število vseh ležišč

e) PROJEKTI:

- ✓ Akcijski načrt trajnostnega razvoja in organiziranja turizma v Občini Miren - Kostanjevica

(Spremljanje in izvedba)

Število skupnih ciljev:	5
Število predlaganih ukrepov:	25

Definicije temeljnih pojmov

VIZIJA: Kaj želimo postati? Pozicioniranje Občine Miren - Kostanjevica v 2025

STRATEŠKA PRIORITETA: Kaj želimo narediti, da se bo uresničevala zapisana vizija?

Strateške prioritete opredeljujejo področja razvoja občine do leta 2025, na katerih moramo graditi, da bomo lahko uresničili zapisano vizijo 2025. Nakazana je strateška usmeritev razvoja, ki bo v nadaljnjih korakih podrobneje razdelana in podkrepljena z akcijskimi cilji. Dobra strateška prioriteta je jasno povezana z vizijo in ima to moč, da spodbudi posameznike, da bodo prioritete spoštovali in delovali v smeri njihovega uresničevanja.

Kriteriji za določitev strateških prioritet so:

- ✓ v skladu z vizijo;
- ✓ v skladu z nacionalnimi in mednarodnimi razvojnimi smernicami;
- ✓ interdisciplinarna.

Število strateških prioritet je omejeno na 4.

CILJI: Cilji bodo opredelili »smer« razvoja znotraj posamezne strateške prioritete do leta 2025. Cilji morajo biti konkretni in merljivi, saj predstavljajo mejnike, ki jih moramo doseči za uresničitev strateških prioritet.

Predstavitev Strateške skupine

Partnerstvo za razvoj Občine Miren - Kostanjevica

Župan Občine Miren - Kostanjevica Mauricij Humar je ustanovil strateško-usmerjevalno skupino, ki se imenuje Partnerstvo za razvoj Občine Miren - Kostanjevica. Skupina županu pomaga pri pripravi ustreznih izhodišč in svetuje pri odločitvah glede priprave strategije razvoja Občine Miren - Kostanjevica. Posvetovalno telo, ki ga sestavlja šest strokovnjakov z različnih področij, kot tako ne sprejema odločitev, pač pa išče možne rešitve na vprašanja strateškega razvoja občine. Poleg župana so njeni člani:

Dimitrij Marušič, direktor podjetja Marušič, d.o.o.

Suzana Černe, profesorica

Barbara Jejčič, zunanja sodelavka na področju turizma

Adrijan Cingerle, arhitekt

Silvester Medvešček, svetovalec župana

Robert Gajser, predsednik odbora za gospodarstvo in proračun Občine Miren - Kostanjevica

Dodatek

**AKCIJSKI NAČRT TRAJNOSTNEGA RAZVOJA IN
ORGANIZIRANOSTI TURIZMA V OBČINI
MIREN - KOSTANJEVICA**

Osnutek